

HKL-Liikelaitos

OSAVUOSIKATSAUS 1.1. – 31.3.2013

HKLjk 2.5.2013

HKL-Liikelaitos

Yhteisön nimi: HKL-Liikelaitos

Ajalta: 1.1.-31.3.2013

Toimintaympäristö ja toiminta

HKL toimii raitiovaunu- ja metroliikenteen tuottajana sekä Helsingin raideliikenneinfran kehittämisestä ja ylläpidosta vastaavana organisaationa. HKL tuottaa liikenne- ja infrapalveluja Helsingin seudun liikenne – kuntayhtymälle. HSL vastaa Helsingin seudun joukkoliikenteen järjestämisestä.

HKL:n toiminta perustuu raitiovaunu- ja metroliikennettä sekä Suomenlinnan liikennettä koskeviin liikennöintisopimuksiin sekä joukkoliikenneinfran kehittämistä ja ylläpitämistä koskevaan infrasopimukseen. Liikennöintisopimuksilla HSL ostaa HKL:ltä liikennepalveluja, infrasopimuksella HSL taas osallistuu HKL:n omistaman infran pääoma- ja ylläpitokustannuksiin.

Metro- ja raitioliikenteen matkustajamäärät ovat lisääntyneet tammi-maaliskuussa edelliseen vuoteen verrattuna. Metroliikenteessä tehtiin 17,3 milj. matkaa (2012: 16,8) ja raitioliikenteessä 14,7 milj. matkaa (2012: 14,6).

Tuottavuuden parantaminen ja mittaus

HKL-Liikelaitoksen tuottavuusmittarin suoritteena käytetään raitio- ja metroliikenteen paikakilometrejä painotettuna liikennöinti- ja infrakorvauksien indeksien mukaan. Panoksena mittarissa käytetään kokonaismenoja ilman korkomenoja ja varauksia.

HKL:n tuottavuusindeksi alkaa vuodesta 2010 (2010=100). Ennusteen mukaan HKL-Liikelaitoksen tuottavuuden indeksiluku on 104 (2012: 106).

Liikevaihto ja tulos

Koko vuoden liikevaihdon arvioidaan olevan 74,0 milj. euroa eli 0,8 milj. euroa tulosbudjettia pienempi. Liikevaihto koostuu pääosin HSL:ltä laskutettavista joukkoliikenneinfran ylläpitotuloista, joita on toteutuksessa 0,5 milj. euroa budjetoitua vähemmän. Kaupungin tukea HKL arvioi käyttävän 5,7 milj. euroa vuonna 2013 (TB: 5,9), koska tukea tarvitaan budjetoitua vähemmän korkomenojen kattamiseen.

Rahoituskuluja on toteutuksessa 0,5 milj. euroa budjetoitua vähemmän. Investoinnit eivät ole toteutuksessa budjetissa arvioidussa aikataulussa ja korkotaso on pysymässä hyvin matalalla tasolla vuonna 2013.

Koko vuoden tulosennuste ennen tilinpäätössiirtoja on 3,3 milj. euroa eli budjetin tasolla (ilman korvausta peruspääomalle tulosennuste ennen tilinpäätössiirtoja on 6,5 milj. euroa).

Investoinnit

HKL-Liikelaitoksen investointien toteutumisennuste on 83,6 milj. euroa, kun tulosbudjetin investoinnit ovat 111,9 milj. euroa. Uuteen Koskelaan varikkoon budjetoidusta 10,0 milj. eurosta on toteutunut 0,3 milj. euroa ja bussijokeriin varatuista 16,5 milj. eurosta on toteutunut 6,0 milj. euroa.

Tilikauden suurimmat investoinnit ovat automaattimetron maksut 19,6 milj. euroa ja metrovarikon rakentaminen 13,9 milj. euroa.

Rahoitus

HKL-Liikelaitoksen kassavarat ovat -39,0 milj. euroa 31.3.2013 (31.12.2012: -41,6). Vuoden 2013 lopussa käytettävissä olevien kassavarojen (rahavarat ja kaupungin yhdystili) ennustetaan olevan 0,9 milj. euroa.

HKL-Liikelaitos nostaa uutta ulkoista lainaa 105,0 milj. euroa vuonna 2013.

Vastuositoumukset

HKL-Liikelaitoksella on 70,0 milj. euroa lainaa 31.3.2013. Lainoista 50,0 milj. euroa on nostettu Euroopan investointipankilta ja 20,0 milj. euroa Pohjoismaiden investointipankilta.

Henkilöstö

HKL-Liikelaitoksen henkilöstömäärä oli 141 henkilöä 31.3.2013 (31.3.2012: 148). Vuoden 2012 lopussa henkilöstömäärä oli 144. Keskimäärin tammi-maaliskuussa henkilöitä oli 144, kun vastaavalla kaudella vuonna 2012 henkilöitä oli keskimäärin 146.

Henkilöstökuluja on kertynyt tammi-maaliskuussa 2.076.116,45 euroa (2012: 1.869.190,58).

Merkittävät tapahtumat liikelaitoksen toiminnassa raportointijaksolla ja tulevaisuuden näkymät

Tavoiteohjelman 16.10.2012 hyväksytty päivitetty tavoiteohjelmakirjanen jaettiin tammi-kuussa koko henkilökunnalle.

Osavuositiedon aikana metrovarikon laajennustyöt, Siilitien metroaseman peruskorjaus ja Vuosaaren sähkösyöttöaseman rakentaminen jatkuivat. Kauden aikana Ruoholahden liukuportaiden peruskorjaus valmistui ja Kampin eteläpään liukuportaiden peruskorjaus käynnistyi.

Keväällä aloitettavaksi suunnitellun Myllypuron aseman peruskorjauksen aloittaminen siirtyi merkittävästi, koska johtajistokäsittelyssä aseman peruskorjaussuunnitelmat palautet-

tiin uudelleen valmisteltaviksi. Uusitun suunnitelman laatiminen käynnistettiin välittömästi ja se tulee olemaan merkittävästi esitettyä suunnitelmaa (27,3 M€) halvempi, koska uudessa suunnitelmassa ei tulla siirtämään rataa eikä tässä vaiheessa varautumaan aseman päälle rakentamiseen.

Automaattimetron tilanne pysyi edelleen kriittisenä. Kesän 2012 etenemissopimuksessa sovittuun aikatauluun Siemens ilmoitti joulukuussa 2012 merkittävän poikkeaman, jonka mukaan kolmen ensimmäisen M100-junayksikön automatisoinnin valmistuminen siirtyy kuudella kuukaudella joulukuusta 2012 kesäkuuhun 2013. Tämä siirtää vastaavasti eteenpäin M200-sarjan kolmen ensimmäisen junayksikön automatisointia sekä kaikkien loppujen junayksiköiden sarjatuotantona tehtävää automatisointia. Projektin kokonaisaika-
tauluun eli Länsimetron käynnistymiseen vuoden 2015 lopulla ei kuitenkaan ole tullut muutosta. Aikataulun pitäminen edellyttää Siemensiltä kuitenkin sekä nopeuttamistoimia että nyt suunniteltujen aikataulujen pitämistä.

Tällä hetkellä projekti siis etenee etenemissopimuksessa 2012 päätetyn kokonaisaika-
taulun mukaisesti niin, että Länsimetro voidaan ottaa liikennekäyttöön sovitun mukaisesti vuoden 2015 lopulla. Siemensin ilmoituksen mukaan täysin automaattiseen ajoon siirtyminen (liikennöinti ilman kuljettajia) siirtyy kuitenkin kaksi kuukautta myöhempään ajankohtaan eli loppusyksyyn 2016.

Länsimetron rakentaminen on laajasti käynnissä. Ajotunneleista oli maaliskuun loppuun mennessä louhittu 5.835 m (100 % ajotunneleiden kokonaispituudesta). Ratatunneleista oli maaliskuun loppuun mennessä louhittu 23.520 m (84,6 % kokonaispituudesta). Helsingissä ratatunneleista on louhittu 98,3 % ja Espoossa 78,9 %.

Uusien raitiovaunujen suunnittelu ja toteutus jatkui. Osavuoden aikana kahden ensimmäisen vaunun rakentaminen Transtechin Otanmäen tehtaalla jatkui ja ne saapuvat testiajoihin Helsinkiin kesäkuussa. Varsinaiset toimitukset (38 vaunua) ajoittuvat vuosille 2015-2018. Sopimus sisältää myös kolme optiota yhteensä 90 vaunun toimittamisesta vuosien 2018-2026 aikana.

Metrovaunujen hankintaprosessi pääsi osavuoden aikana toteutusvaiheeseen, kun sopimus espanjalaisen CAF:n kanssa allekirjoitettiin 6.2.2013. Sopimuksen allekirjoitus viivästyi, koska Siemens vei hankintapäätöksen markkinaoikeuden käsiteltäväksi eikä HKL voinut allekirjoittaa hankintasopimusta ennen markkinaoikeuden HKL:lle myönteistä välipäätöstä. Sopimuksen mukaan HKL hankkii CAF:ilta 20 junaa. Junat ovat 90 metriä pitkiä ja vastaavat pituudeltaan nykyisiä kahden yksikön (4 vaunun) junia.

LIITTEET

- Liite 1: Tuloslaskelmaennuste
- Liite 2: Tuloslaskelma
- Liite 3: Tase
- Liite 4: Rahoituslaskelmaennuste
- Liite 5: Investoinnit
- Liite 6: Tunnusluvut
- Liite 7: Tunnuslukujen laskentaperusteet

<u>TULOSLASKELMAENNUSTE</u>	KOKO VUOSI		
	Tilinpäätös 2012	Tulosbudjetti 2013	Ennuste 2013
Liikevaihto	66 863	74 795	73 958
Valmistus omaan käyttöön	4 507	4 782	4 847
Liiketoiminnan muut tuotot	27 439	27 072	27 049
Aineet, tarvikkeet	-8 832	-9 428	-9 552
Palveluostot	-32 275	-33 124	-32 882
Henkilöstökulut	-8 958	-9 638	-9 590
Poistot	-19 589	-22 159	-22 034
Muut kulut	-11 401	-11 812	-11 814
Liikevoitto	17 754	20 487	19 983
Rahoitustuotot	296	83	81
Rahoituskulut	-14 661	-17 250	-16 784
Voitto ennen satunnaiseriä	3 388	3 319	3 279
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja	3 388	3 319	3 279
Poistoeron lisäys (-)/vähennys (+)	-6 343	968	968
Vapaaehtoisten lisäys (-)/vähennys (+)	3 744	-4 287	-4 287
Tilikauden voitto/tappio	790	0	-40

TULOSLASKELMA

TOTEUMA JAKSOLTA : 1.1.-31.3

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Liikevaihto	17 681	16 491
Valmistus omaan käyttöön	543	200
Liiketoiminnan muut tuotot	6 088	5 964
Aineet, tarvikkeet	-1 970	-2 116
Palveluostot	-6 694	-7 858
Henkilöstökulut	-2 076	-1 869
Poistot	-5 282	-4 822
Muut kulut	-1 790	-1 439
Liikevoitto/-tappio	6 501	4 551
Rahoitustuotot	19	68
Rahoituskulut	-4 114	-3 839
Voitto ennen satunnaiseriä	2 406	780
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja	2 406	780
Poistoeron lisäys (-)/vähennys (+)	242	197
Tilikauden voitto/tappio	2 648	977

TASE

	Ennuste 31.12.2013	Tase 31.12.2012
--	-------------------------------	----------------------------

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet	768	827
Aineelliset hyödykkeet	484 631	422 999
Sijoitukset	33 288	33 288
Pysyvät vastaavat yhteensä	518 688	457 114

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Vaihto-omaisuus	1 115	1 115
Saamiset	21 044	21 164
Rahat ja pankkisaamiset	83	83
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	22 241	22 361

VASTAAVAA YHTEENSÄ	540 929	479 476
---------------------------	----------------	----------------

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Osakepääoma	322 022	322 022
Ed.tilikausien voitto/tappio	-3 616	-4 406
Tilikauden voitto/tappio	-40	790
Oma pääoma yhteensä	318 366	318 406

POISTOERO	26 609	27 577
VAPAAEHTOISET VARAUKSET	7 676	3 388

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen	168 360	68 460
Lyhytaikainen	19 918	61 644
Vieras pääoma yhteensä	188 277	130 104

VASTATTAVAA YHTEENSÄ	540 929	479 476
-----------------------------	----------------	----------------

RAHOITUSLASKELMAENNUSTE

**Varsinaisen toiminnan ja
investointien kassavirta**

	Tilinpäätös 2012	Tulosbudjetti 2013	Ennuste 2013
Tulorahoitus			
Liikevoitto	17 754	20 487	19 983
Poistot	19 589	22 159	22 034
Rahoitustuotot ja -kulut	-14 365	-17 168	-16 703
Investoinnit	-66 771	-111 897	-83 608
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta	-43 794	-86 419	-58 294

Rahoitustoiminnan kassavirta

Lainakannan muutokset	50 907	107 807	100 807
Muut maksuvalmiuden muutokset	-7 088	-21 388	-42 513
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	43 819	86 419	58 294

Kassavarojen muutos

Kassavarat tilikauden alussa 01.01.	57	57	83
Kassavarat tilikauden lopussa 31.12.	83	57	83

KÄYTTÖMAISUUSHANKINNAT, 1000 €	Toteutunut 31.3.2013	Ennuste 2013	Tulosbudjetti 2013
TUOTANTOINVESTOINNIT			
Aineettomat oikeudet	18	100	20
Tehdas- ja tuotantorakennukset	3 256	13 648	22 970
Henkilö-, paketti- ja erikoisautot	0	70	35
Atk-laitteet	0	30	40
Yhteensä	3 274	13 848	23 065
JOUKKOLIIKENTEN PERUSINVESTOINNIT			
Aineettomat oikeudet	33	151	96
Hallinto- ja laitosrakennukset	2 722	13 092	16 080
Tehdas- ja tuotantorakennukset	17	217	200
Muut rakennukset	1 433	3 895	6 282
Maa- ja vesirakenteet	72	10 328	21 520
Johtoverkostot ja laitteet	-73	936	1 215
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	980	39 295	41 330
Henkilö-, paketti- ja erikoisautot	0	78	70
Liikkuvat työkoneet	366	1 501	1 345
Muut koneet ja kalusto	50	268	294
Yhteensä	5 599	69 760	88 432
HKL-Liikelaitos yhteensä	8 873	83 608	111 497

TUNNUSLUVUT

	Ennuste 2013	Tilinpäätös 2012
TOIMINNAN LAAJUUS		
Liikevaihto (1 000 €)	73 958	66 863
Liikevaihto/henkilö	479,1	445,8
Liikevaihdon muutos %	10,6	4,7
Investoinnit (1 000 €)	83 608	66 771
Taseen loppusumma (1 000 €)	540 929	479 476
Henkilöstökulut (1 000 €)	9 590	8 958
Henkilöstökulut liikevaihdosta %	13,0	13,4
Henkilöstö keskimäärin	154	150

KANNATTAVUUS JA PÄÄOMAN TUOTTO

Oman pääoman tuotto-%	5,7	5,2
Sijoitetun pääoman tuotto-%	4,3	4,6
Liikevoitto (1 000 €)	19 983	17 754
Liikevoitto - %	27,0	26,6

MAKSUVALMIUS

Quick ratio	0,5	0,2
Current ratio	0,6	0,2

VAKAVARAISSUUS

Omavaraisuusaste %	65,2	72,9
--------------------	------	------

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERUSTEET

TOIMINNAN LAAJUUS

Liikevaihto / henkilö (1 000 €)		Liikevaihto / Henkilöstö keskimäärin
Liikevaihdon muutos, %	100 x	Liikevaihdon muutos / Liikevaihto edellisellä kaudella
Henkilöstökulut liikevaihdosta %	100 x	Liikevaihto kaudella

KANNATTAVUUS JA PÄÄOMAN TUOTTO

Oman pääoman tuotto, %	100 x	(Liikelyläämä ennen satunnaisia eriä + rahoituskulut) / (Oma pääoma+ vapaaehtoiset varaukset ja poistoerot(keskimäärin tilikaudella))
Sijoitetun pääoman tuotto, %	100 x	(Liikelyläämä ennen satunnaisia eriä + rahoituskulut) / (Oma pääoma+ Sijoitettu korollinen vieras pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)
Liikevoitto, %	100 x	Liikelyläämä / Liikevaihto

MAKSUVALMIUS

Quick ratio		(Rahat ja pankkisaamiset + Rahoitusarvopaperit + Lyhytaikaiset saamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma – Saadut ennakot)
Current ratio		(Vaihto-omaisuus + Lyhytaikaiset saamiset + Rahoitusarvopaperit + Rahat ja pankkisaamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma – Saadut ennakot)

VAKAVARAISSUUS

Omavaraisuusaste, %	100 x	Oikaistu oma pääoma / (Oikaistun taseen loppusumma - saadut ennakkomaksut)
---------------------	-------	--
